

карб
руді

ПРЕКУВАНТАРЕ

котърят а да да лутінъ о карте, карб ұн аімна
бескъ ұнкъ н'аў ёшіт, шілакъріа фолос есте прѣ
ъторій пентру стыжній де кась, пентру ікономі,
канці, м щешігарі ші ұн де-օвіде пентру орі ші че
» ыс оамені.

Лада мінъ есте де а алкътүй ачѣсть карте аша де аль-
г ші десне де пріченят, кагт орі чінє, ба ші ұнсұті
аруа фъръ чѣ маі нудінъ куношінцъ де хініа тоа-
нгур съ'ші поять а легіні. Ну вонъ съзік кътоате
аічі копрінсе редете ар фі де мінє ұнсұші дескопа-
, пентру къ еле сжнт парте адунате ші де мінє ұн-
птаре, іар парте де мінє ұнсұмі дескоперіте: ұнсъ
стау вун (казъышеск) пентру ачѣсть къртілкъ ші
нтрұ адевърда ачестор редете, дунъ че еў прінтр'о
зектіческъ ұнтребкіндәре де маі мұлді ам възят
ім'ам ұнкредіндат десніре фолосуа а орі ші къріа ре-
дете ұн-деовесі. Ұн къльторійде мелде прін чѣ маі маре
зарте а Европаі ам ұнвъдат еў ұн маі мұлтате де фрұнте
пі де къпетеніе ораше пре мұлтате сүте де шкалоарі, ұн
тре карі аж фост ші тній дінтрә стыжніторі, карі аша

1 2

ші залте
іхл кіш;
і албъ,
съ аіль
, шуне
шакъ
фла-
із аз -

пнн -
іъ иі
дунъ
тре -
тхръ
і лот
се у -
бсгъ
іъ а
буім
б ли
ка
ця-
ікъ
це.

прекум ші еў чеरкжда, аў куноскут трабезінда ші фоло-
сул рэдзетелор мел, ші дѣла карій ам ші прійміт ѣн скріс
мъртвірісірѣ мешешчуклай ші а ціїндэй мел.

Адэвърат есте къ ѣн алте лімбі се гъсеск мұлате дѣ а-
честе кърді, прекум д. п. Енчіклопедіа де Нірэнберга,
Баєа дѣ азр дѣ Ліпска, ші май мұлате алте, прѣ каре нымай
пентру ачеса ле аў дат тіпографії да аумінъ, ка пен-
тру съші депрінъ тіпографіїле лор; ачестѣ ѣнсъ склт
нимай адуньтэрі дѣ рэдзете нечеркате, каре шарте ѣн
фапть ну пот а се шуне ѣн лукраре, іар шарте а къро-
ра шунере ѣн лукраре есте аша дѣ грѣ, кѣт нымай үн
хімік проконсіт поате а жанді съ се апуче дѣ джнесе. А
Пентру ачеса, іар май алес дыпъ ѣндеңнарѣ амұлатор
прієтені, м'ам ѣндуплекат а да ачѣсть къртічікъ да
аумінъ, ірін карѣ тої стынжнї дѣ касе, ікономії, ва
ѣнкъ ші мешешчуклай технічі пот а се повъзду ші а се
ѣнвъда, кум съ поатъ еї а'ші міжлочі прін тражса ажу-
тор ші үшірінди ѣндеңтнічірілор лор.

ѣн ѣнкредіндаре, къ чѣ дѣ май мұлді ані амѣ останѣ-
ль ѣнтрұ къшігарѣ дѣ кунсоащері хіміче ѣн тоате дъ-
ріле ну аў фос дешартъ ші фъръ ісиравъ, ші къ ірін
ѣнвъдарѣ д'апроаплау міёх ѣмі ѣнплінеск даторінда ӈ-
бірей дѣ оамені, ну прещет а команды орі-ші-кай ачѣ-
сть къртічікъ.

Л У М Ъ Н Ъ Р І

А прегъті дінтр' оалкътүрє, тнкарѣ
нұ інтръ нічі сеү, нічі алате пърці
унсұр оасе.

Ачесте аумънърі каре тн Енгайтеря, Франца ші алате
шырі се лаздъ аша фоарте, се фак тн үрмъторуа кін:
да 100 драмурі спармачет пуне үн драм де чвръ алъ,
аchestъ топеджеле тнтр'о тінціре де тінекѣ, карѣ съ кінъ
лок тнтр'алть тінціре де арамъ үмпазутъ куапъ, пуне
де пе амжандуоъ үна тнтр'алта пе фок, ші ціне ле пакъ
кажд се вор тоші ачелә матерій, ғасъ фъръ касъ фиар-
бъ, дунь че се вор фі тошіт тоағнъ ле тн форма де ау-
мажнърі.

Фецила требует съ фіе дін чел мәй бун бүмбак, тнн-
тру къ дупъ феліка бунътъцій бүмбакулай үрмѣзъ ші
ардерѣ фрумоась а аумънърі. Ачбстъ фецила се фаче ахнъ
потріва мърімей аумжнърілор. Ачбстъ фециль требує
май тнaintа де түрнаре а се тнtina тнтр'о тоғігүръ
алкътүріт дін 1 лот ($5\frac{5}{9}$ драмурі) де спірт ші дін $\frac{1}{4}$ лот
($1\frac{7}{8}$ драмурі) де камфоръ; ші дунъ ачбста а се ү-
ска тнсь нічі ла соәре нічі ла собъ. Прінтр' ачбсгъ
тнtinaре се күшігъ оардере ауміноась ші спорнікъ а
аумънърі. Латрацірѣ фециләт прін форма, тр.бзім
а о тнтр'і дін жос ку астұпхш де лемн каре се пуне да
гұра цеалі; қар д'асынра се тнцепенеңе ку үн тел, ка
пентру съ фіе тнtinsъ, ші съ трбкъ прін міжалокх це-
вий. Нұмай, требуім а лха сѣма, ка түрнарѣ съ се факъ
тнтр'о одағ қалдъ, адекъ тнтр'үн асфал де лок, үнде.

нұ траде аеруа, фінд къ алтінтрека капшың ауынан-
ріле крьштырі.

Кіпүл стърпірі пәтесі ор дін фадъ.

Пәтес ғн фадъ се гъсек өб май мәре пәртө вара, іар май зас ала оамені бълані кү пәлб супдірікъ. Маі сі-
гур се ұнқынціхъ ачесті пызіндүне а нұ ста тоамна
ұнда траде аеруа, ші прімъвара ші вара апържандүне
де батерб разелор соарелай прін пълърій, легътхрі де
жат ш. а. Іар дәка одатъ ай жұнс а еші ачесте пәтес,
апой атунчі ғн май мұлте кіпүрі пот а се стърпі. Нұ-
мьрұл ачестор кіпүрі есте фоарте мәре, ғнсъ нұ тоате
аү де о потрівъ лукрапе. Ұнелде дін челе май де фрэнтес
сәнт ұрмътоареле:

Кіпүл I-ш

Спадъ фадъ, грумазыл ш. а. ғн май мұлте сері ұна-
дунь алта май ғнәнте де а тे кулақа кү де өб таре мояре
де саре, каре се гътеше ғн ұрмъторуа кіп: тоарны ғн
клоқотігоаре апъ де рахъ атжата саре, кжть нұмай поате
а се тоші ғн тр'янса. Ачбесінъ мояре де саре, дұппъ че
с'ай ръчіт, се ғнтревхіндбезъ аша, къ ғнташ се ұдъ фад-
да кү ачбесті мояре, фъръ касы о ускым; дар ускан-
дусе де сіне, апои се ради ұската рымышідъ де саре де
нә фадъ.

Кіпүл а л II-ш

Стоарче мұст дін мұре некоапте, каре ғнсъ сәнт а-
ироапе де а роши, адаогъ кърге ачела атжата лапте де

иучоасъ, касъ са факъ о скровѣль сүбдірѣ, ку ачѣста съ се үнгъ фада опт зілә үна дүпъ алта үн тоате се-рілә, ші спаљо үн зіоа чѣ даљъ ку даپте къладішор.

Кіпұл а 3-лѣ

Десенітъ пыт'ре аўарътат үнтрұ ачѣста зѣмә де альмаже. Ачѣстъ зѣмъ о үнтрөзіңдѣмъ саў сінгуръ ны-май, саў үмпрезънъ ку апъ саў одет дәтрандафір. Үн-цирѣ негелор ку зѣмъ де алъмаж сѣра, ші дүпъ че саў үскат ачѣста, іаъыш ку албаш де оў бѣтут үмпрезънъ ку апъ дәтрандафір, есте маі алес дә комжната ал-нете үнтуңекоасе щі біне нығрікоасе. Іар дақа воім а үнгреззіңда зѣмә де алъмаж үмпрезънъ ку одет дәтран-дафір, ші ой атынчі требует локхріле пътате дүпъ че саў үскаг, а се франка ку несърат үчт дұлғе, саў ку помаңъ. Центру үнжипальрі де ржна ті үн-де обіре есте маі по-трайт а эместека ачѣстъ зѣвъ, ку апъ моза (зѣмә үні алъмажі ку 8 люді де апъ дә трандафір) ші а се спыла ку джна сѣра ші дімінѣца.

М Е І І Е Ш Ұ Г Ұ А

Де афаче ку міжлоаче нөвътъмътоаре ші ефтінє
чел маі плькүт віндѣ Шампаніе, каре
сь фіе үнтоқмаі де о потрівъ ку чел адевърат.

Вінұл де Шампаніе се сокотеше а фі чел маі бүн,
маі-спіртое ші маі-сънътос дінтрә тоате вінуріле, ға-

Есте ғн тоатъ лумеа вестіт, ғнвіт, ші де қажт тоате алте вінурі чел маі предуіт. Есте дар прѣ фірефє күм къ дін ачса маре сұмъ дебін, пре карелє сұб нұмє дебін ғн-Шампаниа ғл берің оғеменій ғн тоатъ лумб, фъръ ғн-доюлъ чѣ маі маре а ляй парте н'аү крескют ғн Шампаниа, чї чел маі мұлат він че се вінде сұбт ачест нұмє ес-те м ғешшадіт. Адесе сәлт үнеле асеменб пролуктурі алкұтыіт дін амстекітүрі негұрате, ба ғнкъ адесе ші вътъмътоаре сънътъцій. Спре а ғнкунұра ачъста, ба пытѣ фіе-чине сінігүр а'ші прегъті жос ғнсемната він де Шампаниа, кәрелє ну прѣ лесне се поате деоссі де чел адевърт. Кінгул прегътіріе есте үрмъторул:

- Пзне ғнтр'үн бүріш ка де + ведре сағ 40 де ока
 16 Фұнді (7 ока ші + 5 драмурі) де захар алб.
 4 А'змакі, ші
 8 Ф.нці (3½ ока ші 22 де драмурі) де ста ғіде рошій мәрі.

Ачестъ тоате смырунжандыле біне, ле торні ғн бүріш ші ашезжандыл кү фұндуда чепулаш ғн сус ғл умплі кү үн він алб прост, фінч маі мұлат таре де қажт дұлчес, піж-нъ ла врено қажтва деңдете дәла фұнда, лась'л съ стѣ о жұмътате де зі пентрұ қасы се гонбескъ захарул, бате апои чепула ла бүріш, шіл тъвѣлеце о жұмътате де чбес ка пентрұ тоате біне съ се амисте че ла о лаатъ. Ахпъ ачъста нуне бүріш карыші ғн пічоаре да үн лок кәлд. Гағра чепулаш д'асхипра дін фұндуда вакхалай о астуши кү үн астуши де плаутъ, прін каре сағ сіф дәші сағ ар-зі о гъұріче, ғн каре ашезі о девіцъ кам ғнкөнвоатъ ғн форма үней трагъ (тжай), ші ашепді әкүм врэмб

Фієрверї. Кожна фіче пе ачѣста ка съ дѣ фільєръ пе
се куноаще де п'аче є, къ атунчі йумай єс афаръ аша
муді авурі прін-гъюрі євішоаріє, ші акум ваді
чепуя біле ка съ ня ръсифле, ші'л ашизі фі півніць хн-
де аре аста з луні де зіле. Да пъ філініръ ачесті вре-
мі траці вінчл фі вут-лчі (стіклє), вступлье вінч къ
допурі ші допуріле ле лѣгъ стрінс къ тел, ші філініръ-
шіт ле ръшінѣзъ. Да къ да пъ ачѣста аж маі стат вінчл
ші фі вутелче б съптьмажні, се ва сокоті апої де чел маі
бун він де Шампанія.

КІПУА

Ку каре аре а сеско ате петелє де унсоа-
ре, де улекрі ші де смояль дін сто фе.

Скоате гълевенушла дінтр'ун ож ші пуне чева дін еа пе-
пать дунь пр порц онѣ мъримай, пуне д'асупра хн пе-
тікуд де пакнзъ алъ, улъ'л ку аль къладуцъ де супе-
рі ; фі єкъ акум тоате де трей пакнъ де пагръ орі лі хме-
занд ку аль къладуцъ петекка дін ржнд фі ржна яръші.
Кожна гълевенушла ало юші ку еа дін прегунъ ші пата ва фі
періт, атунчі ії петекуцу жіс - Да петелє де пъкүръ
да пъ че гръсімѣ єсева фі де фюкі, требует се фі
да пъртезе ші згхра феуглахі, и ня акрѣль де тріфоі (Ca-
cide oxalique saner Klee-saer

У н між люд фоарте үшөр жаңаса сігурал
т мпротів а прімеждіей ле фок.

Спре ағбаста сі поате чіневаші служі кү хрмътоаръ спойтэръ Съя Зока ші 45 драмърі ле азт, 178 драмърі ле нісін 178 драмърі ле бълігарі ле кал, ші 178 драмърі ле вар несіле, эмектекъ ші фръмжанть ычестѣ кү аны пәкъ севор ұнгроша қа тенкуала пентру зійт, ші съ се мажжаскъ кү еа чѣ лағасупра фадъ кү о містріе, с'а ступе ұнкъ кү бүнъ ұнгріжіре ші тоате гъүрічіле ші крънъттаріла. Предула ғоарте мік, ші ғрмаръ ұнчаркатъ.

Съ се фәкъ прѣ бүне лікетуре дін ракіт
чел прост де вуказе

Съ пуне кремотартор қат вжрфұл де күдіт ші саре тартәрі ыар қате $\frac{1}{2}$ вжр-
фұл де күдіт ұнтр'о ижаліе пъ фұндук къріа май наин-
те пудінтел вұмбак съ сепнешінъ үрмъ съя үрмъз-
тоареас інгредиенде бінепісате:

Анис, 2 лінгуре десасъ.

Кімен 2 іпак.

Скордішоаре	2 лінгурі дескафѣ
Квішоаре „,	2 іпак.
Ваніліе „,	$\frac{1}{2}$ —
Лемоне деслооне	2 —
Коажъ десльмже	4 —
Коажъ дес портокалъ	4 —
Кеамус	2 —

Ші дін тоате чеаевате міросури дупъ пърере, адікъ ку атжт май пузін, ку кжтесте міросула май таре, ші ку атжт май мұлат ку кжт міросула есте май слаб:

Пе үрмъ съ тоарне д'асыпра 1 лівръ (177⁷ дедрамурі дес ракіш саў спірт, тл ласъ съ трѣкъ дес 3 саў дес 4 орі прін пжаліе; тн времѣ ачев се топище тн віпъ $\frac{1}{2}$ саў $\frac{3}{4}$ лівре дес захър (адікъ 89 саў 133 дедрамурі), дес аместекъ ку ракіш саў ку спірт, че а трекут п'ян пжаліе, ші май стрекоаръ ұнкъ одать саў дедоз-орі прін ачесаші пжаліе, панъ с'а лімпезіт.

Жнд се ұнтребунцбъзъ спіртула, атунчі требуге съ са топѣскъ захърұла ұнтр'о апъ пі жумътате дін кжтъдімѣ спіртулаші, іар жнд съ ұнтребунцбъзъ нұмаі ракін, апа съ ну се пнє, чі нұмаі захър.

ПОВЪДЫРЕ КУМ ТРЕБУЕ СЪ СЕ ФАКЪ ОЦЕТ ДЕ МАСЪ ДЕ ЕСТЕРГАН.

' Нұмаі пентръ требунца салатай ші салціеї, дар ұнжт ші пентръ фачерѣ мұщарулай чеа бхн, есте фоарт
2 *

требуічос, ші вреднік де лаудъ ачест де маі стс одет, ші маівжртос фачерѣ са есте прѣ үшоаръ; требуе а ля дѣчел маі вұрат ші таре одет, прекум шініще бүріені, ші вакалікалѣ проаспете ші ку пүтере, кърорә дұпъ маі жос ғысемнателе композіції темейніче се фаче к о мікъ скімбаре де квантігате о феллріме де одет французск, прекум одет де естрагон, одет де ала-равігот, одет де ербүрі де маіл, одет ароматіческ мі вателе (vinegre d'estragon, vinaigre à la ravigotte, vinaigre aux fines herbes de Maille vinaigre aromatique.)

А,, одет де масъ.
съ еї вұріені.

2	Фұнтурі, саъ 3 ¹ ₉ драмурі нась дѣ естергон
16	Лотурі тархон, саъ 88 ⁸ ₉ драмурі .
8	Саъ 44 ⁴ ₉ драмурі матіран .
8	44 ⁴ ₉ Бұсюік .
16	88 ⁸ ₉ Ръдьчинъ де мікшунеас-
10	88 ⁴ ₉ Фрунзъ де дафін .
4	22 ² ₉ Скордішоаре проаспете .
2	11 ¹ ₉ Күншоаре .
16	88 ⁸ ₉ Чѣпъ түркбескъ де чѣ маре залъ

Дѣ есте ку пүтінцъ ка тоате ачесте бүріені, съ се стржн-
гъ верзі дұпъ қамп, ші күрьдіңдұлә біне де тұледүріле
сале, се вор спажижара ла үн лок, ұнтару каре съ леватъ
вжнтул, апоі дұпъ че ее вор үсека, съ се тає мърғидел
ку күдітүл, ші съ сенүе ұнтару оалъ де піатръ; піесте
каре се ва тұрна зече ока одет фоарте таре, гұры

оалей се фіз'акоперіть шілегатъ к'охжрті гроасъ ші фъжндусе тоате ачесте се «асъ оала кжтева зіле ұнтр'ун лок, ұнде ва фімъсурать къадуръ ка съ містуласкъ (digerer)».

Вара поате съ се факъ ачбетъ містуіре (digestion) саў ұн апъ калдъ, алікъ пүіндүсе оала ұнтржнса, саў ұн ачест одет ұнкълзіт, каре есте тревзінчос спре түрнапарѣ пасте бүріені, ұнкълзеще пажнъ да 40 градурі де термометер ресомір.

Ачест одет калд се ва түрна песте челә майус сілес бүріені, саў ұнсфжршіт лъсжнд оала да соаре патруспрезече зіле ші май мұлт касъ ръсбѣскъ соареле, фыръ аумбла ладжнса.

Атүнчѣ ачест одет се ва стрікора прінгр'о вұкатъ де пажнъ, ші ліпса чевә еші дін 10 ока одет чес'аў пус ұн оаль, се ва ұмпәліні кү одет біне аместекжндусе ачеле дрождій кү ачел одет чес'а адъогат, сторкжндусе дрождіе біне кү мжна.

Тот «екстрактул, (адікъ одетка чел дін бүріені)» тре-
бух се фіз'акопекут прінгр'о пажнъ; орі че есте май практикеск съ се пүзе ұнтр'ун бүріаш де 15 ока, ші ачест бүріаш се фіз'аку канада де 45МН. Пүнд ұн тражнса, саў албуш де оў, саў кжтева драмурі де коаль, алікъ калей де морун алб (Hausenblasen-Kläre) шідүпъ че се ва лімпезі, песте дөъзіле, съ се скоацъ ші съ се ашезе ұн бүтегачи.

Ка съ факъ чінева дін обічнукіт одет, одет ароматі-
ческ пепгрх масъ, тревзіе съ адаоцда де ачест екстракт
атат квантітате, дұпъ күм военде чіневаш съ айъ

оцет, саў маі тарэ саў маі слав лагустул вакалікалеор ;
дар касъса факъ оцет маі дұлчы, се адэогъ ла фіеще
карэ ока де оцет о жумътате де аот , саў $2\frac{7}{9}$ драмүрі де
захър.

Дакъ ва воі чінєва ка съ факъ оцет де о куаліта-
те маі десөбіть , требует съ ұнтребіңдесе пентру 13
ока де ачест оцет де мась , афаръ діначѣсть мікъ пар-
те де захър , ші о ока де арапеук , адікъ ром аль ,
льсжна кітева зіде съ сеашесе .

Одегул де мась карэ ну ва фі фоарте тарэ , се пъс-
трѣзъ , канд май наінте де лімпезіре се адэогъ ла фіеще
карэ ока , апроапе дін $\frac{2}{3}$ дін драм (Weinstein - сәре)
адікъ стіргіс де він .

В Е К С Т Р А К Т У А О Ц Е Т У А З І П Е Н Т Р У М А С Ъ .

Ку маі жос ұнсемнателе бүріені , ші вакалікале , съ се
урмезе ұнтокмаі превзум с'аў вореіт ла дітера А .

22 Фентурі саў $35\frac{5}{9}$ драмүрі іарбъ де естрагон

24	Лотурі	$133\frac{1}{3}$	коажъ де альмже проэспъть
18		$44\frac{4}{9}$	Енівахар (Englisches Gewürz)
8		$44\frac{7}{9}$	Кориандурі (Koriandre)
$\frac{1}{2}$		$2\frac{7}{6}$	Нерамзес мічі (Kardamomen!)
1	Фунту	$177\frac{7}{9}$	Страфіде марі
16	Лотурі	$88\frac{8}{9}$	Рокамболунъ (Roccenbohlen)

Ка съ се факъ вінуда ноў , векі ұн
скуртъ време

Съ се пүе вінуда ұн бүтегі , лъсжнудесе тоалға да үн
нахар , ші съ се астуғе лагуръ він , съ се пүе ұн аль

фієрбінте та каре апъ съ се чрче въладура пажъ ла 60 градури дзіль термометеру ляй Ремір, кяр ну маі мулт, альсажнд ка съ шазъ та апъ доъ чѣсурі, саў поате съ се пісе бутелчіле тантр'ун купторій къ въладура мъсуратъ, се рымже тогатака време, апої скоджанд ачел він афаръ; съ се ѿмпле юнтокмай бутелчіле ку він дін чел че с'а пісе тантржнселе, ші съ се астуле віне. Ачѣста фъкуть дзіль повъдніре требуе съ айбъ ѹнгуст ка чел че се поате нямі дезече саў доіспрезече ані, дар требуе съ се баць десѣмъ лаачѣсть фъптуръ а вінгуай, поате съ айбъ буи сфершіт пантръ вінгурілэ дін фелула лор фоартетаре.

Чернѣль пантръ тансемнарѣ руфелор
каре ну се щерце нічі одать, кяр
нічі прін спальтуры.

Требуе съ ё о драхмъ (drachma) ле ціновер, ші ѿ мъскал (drachme) лекалайкан (vitriol de fer) каре ачесте доъ требуе съ се фрече віне, тантр'ун кіп десчертнѣль пе о піатръ ле зутръвѣль (ка пе о въпсѣль ле злєй), куачѣсть въпсѣ съ ѿші тансемнезе літре пе руфе ку о пензуль, ші въпсѣоа ачѣста аша съ се стрѣвать та руфе, та кэт съ ну маі нась нічі тантр'ун кіп деспълат.

Повъдніре танпотріва гжндачілор,
гречалушілор шіасоболілор
дін гръдінъ.

Орі унде се ві ассменѣ легіоане, адзече стрікъ-

Чуне ръсаихрілор чевор фі. Маї наінте де а фаче о ръсаидъ требуе съ пус ун ржнд де фэнініне де унзя сау де доъ децете де гроасъ, ші апои съ се үмпле күгуной. Ачесің греулаші ші соболі вржнд аеші дін пъмжнг, ші джна де фэнініе гысек аколо мояртѣ лор.

**Міжлок аскоате дін бұқатеде чеде
прѣ сърате, сарѣ де пріосос.**

Требуе съ ұнтынзъ ун шервет, саў о бұқатъ де пінзъ де ін, песті гура оалей үнде се афль бұқатеа, ші съ прѣсаре омжнъ де саре песте ачѣ пінзъ, ші күржнд тот ачел пріосос де саре че се афль ұн бұқате се траңе үнмаі съ се баңе де сѣмъ бұқателе съ фіе фіерте.

Тот ачел сфершіт поате съ факъ, ші кү о бұқатъ де бүрете күрат пуйна ұноаъ; бұқателеле афлажндуе ұнкъ ұн клоокот, ачест бүрете сүде тоатъ сарѣ.

**Міжлок, ка съ поагъ гыініле, ұн
фіе шекаре време аан үалай, а оа.**

Требуе съ ейомудмѣ потрівіть де коажъ де съмжн-
цъ де ін, ші съ се пус ұнтар'ұн күптор де міжлок калд съ
се үсүче, ші пісжндо ұн прағнұ прѣ супцие, съ ей тот
атжта тържде де гржх, ші тот атжта ші фыінъ де гіналь,
ші містесканд тоате ачесте лукрзрі біне, съ фаче кү
пуднъ апъ, алуат, кү каре трѣбн съ фіе хольчіе гыі-
ніле, ші асеменѣ хранъ вор адүче ун род маре да фіе-
щикаре време аан үалай.

**МІЖЛОК КА СЪ СЕ ПЪСТРЕЗЕ БУКАТЕЛЕ
АН ПРЕХНЦЕ МУЛТЬ ВРЕМЕ, АНАНТЕ
ПЖНЪ А, НЧ СЕ А СЪ СТРІКА**

Кажда грънцеле челе кълката де кај, мај мулть време
ан шажре сај хамбаре се вор афла гръмъдите, ті ну вор
Фі де мулте орі предтоарсе ан локуріле аероасе, а-
тънчѣ пріменше ун мірос несферіт, ші кіар ла пжнє
ръсбате ун неплькут густ. Ля ачѣста ръннате се поате
ажата прет'ачест кіп, ка грънцеле челе кълката съ ну
се вжнтуре ші съ ну се куреџе, лекат нумайдін прегнъ
ку плѣва, ші съ се баџе ан шажре тот ан гръмадъ Дака
сај адус грънца ускать ан лънтрх, атънчѣ се цін
грънцеле ан плѣвъ фъръ а фі тревніцъ але пред-
тоарчерії ан време де мулді ані, фъръ се пътімѣскъ
чѣ мај мікъ стрікъчнене, ші чел маі маре лукру, къ
нічі шогречі чей мэрі нічі чей мічі, ну вор пугѣ фаче
стрікъчнене, ла грънцеле ачесте ку плѣвъ аместекаге.

Паеде челе тъягате дін сполі, дін гржъ ускат, сар цінѣ
мулді ані, фъръ съ фіе стрікате.

**Със пъстрезе помії ан флорії де брума
прімъвърії**

Брума ан ауна ляй априліе ші Май есте фоарте прі-
междоасе пентръ помії ан флорії; касъї пъстрезе ан-
потрівъ тревнє съ се антревніцеве урмътозі еле мі-
жлоаче: съ се трагъ анtre ръмуріле помілор о фуніе
де пас сај де калнінь, спрекаре сферніт съ атжрнъ ан-

тр'ун вак ку апъ де пыц, каре трабуг се фіє ғн оаре каре діпъртаре де помі: күнштажула фунії се фіє легат ку о шілітэръ лъсжандула ғн вак. О путінь есте де ажунс пентру 2-3 копачі, нұмаі трабуг сегрепіт съ фіє пусъ ғнтр'ун лок словод, ші дескіс, ка бұзма (каре прін фунія де пас се дұхе ғн трінса) съші поате аръта ах-крапб ей.

МІЖЛОК ПРѢ СІГУР А АПЪРА ПОМІ ғм- ПОТРІВА ОМІЗІЛОР.

Помі се пъстрѣзъ ғмпотріва інсектелор тәржтоаре а-декъ де вәрмі ші стрепезі, легжанд пе ла прімъваръ ғм-прежурла лор петече ахній де мұшама, каре пе ғрмъ ғн аұна ахі ғніе се ғніе ку пъкүръ. Ачестій ам ғнтреве-індат ғн време де доі апі ші нұ ам десконеріт алт німік деккт къ ам прінс фурнічі ші қажі-ва гәндәчі. Дар фінд къ пе ғрмъ D. сферетнік Хермішедб ші D. професор Дітмар м'ау ғнвьцат, къ ла ачбаста ам фъкут о грәшалъ, арът аічі ғн міжлок де ғндрептаре.

О мікъ о мідъ вәрде (дүпъ профессор Дітмар флаг-туръ іерні, ші челең асіменб нұмұріле ей) ші ғна маі маре ку тръсътүрі (галвене ші кастаній, сжнт връж-маші чей маі прімеждіоші) пентру помі. Ей мънжнкъ маі tot д'аұна ғнекъ ғн аұна ахі Малк ші ла ғнчепутуда ахі ғніе, франзеле помілор, астфел ғн кжт пропрі-таруа нұ қуаде німік дін поаме, ші қиар съ фі фост помі кжт ді фрәмош ғнфлоріш, ші дақъ ачбасты маж-

Каре а фрунзелор ва үрмә май мұлді аң үнү дүпъ әлтү, се ва номені қым къ періна мұстү помілор се үсүкъ. Дела ғңчепутка лајі Іюніе піер ачесте оміде де прін номі ші се вәреск прін презүрұл аор ғн пымжант. Ачі ғн пымжант се ғнвълеск еле, ші а аор префачерे үрмбзъ ғн чеде дін тжіх сыптымжі алај Октомвріе, кар май тәрзіү префъкжандыс ғн флаттарі ес ла івѣлъ. Бърбъ-түшій своаръ ғнпріжзұл трункілор ші қауыт мұеру-шілә пентрұ а се ғнпрезна кү дәнседе. Ғндатъ қым аж үрмат ачѣста, се тәръеск мұерүшеле пәном ғн ғус ші ғаші оаъ оаълә салғ ғн мұғаррі чей війторі ші ғн фой, ғнкъ ші ғн мұшкыл номілор. Оъле аор фінда май мічі де қым есте съмжанды макулагі, піер дін ведерѣ окі-лор, дар ғнсъ адесе орі се гъсеск һе қаже үн пәном ғн-тр'агжга мұлдіме, ғн қажт се наск дін еле мій ші мій де о-міде, каре ғн прімъвара війгоаре тот пустіск. Үна дінтрө чеде амьдітоаре мъсүрі пентрұ а ғнтажмпіна о асеменѣ пәгзеб есте үрмътоарѣ, алікъ ғн чеде дін тжіх зілә але ауні алај Октомвріе іаі окоғылъ де хжртіе (карѣ поате фі ші скрісъ), ші неажұнганд үна піентрұ ғн ғышкрагрѣ помұлғай влесіпі 2 ла о лалтъ, ші ку ач-стѣ ғнфышкрагрі трункілап помұлғай колѣ пәдесустук рен-фачері крәмділор, фінда кү ғнгріжіре кү мәрілінде хжртіе съ віе үна песте алта, лѣғъ партѣ чѣ д'асхпра кү үн фір де ацъ саъ сфиричікъ, кар чѣ дін жос к'о фи-ниоаръ де пасе; үнде апої ка үн лат де мәнъ партѣ чѣ д'асхпра а хжртіе кү пъкуръ, ші кам ла фіеш-каре а треіа зі пофтореңе ачѣсть мәнжіре. Авжанд помұл

ла локуа тунфышурърій подүрі саў але неасъмънърі, атунчі аместекъ аут, вадегъ де вакъ, вар ші пері де къпріоаръ тунпредынъ, ші куачбета мажжанду'л та по-трівеше ку зісуга лок ала тунфышурърій съ фіе нетед, ка пентру съ фіе ку непутінъ оміделор мүерүшэ а се тажр пресувт хәртіе пе пом тунсус. Песте локуа чеа унс ку пъкуръ ну пот ръсвате мүерүшіле, чі алафлі тун кле-яла пъкуръ тунпажнтате ку мұадімъ, ші атунчі есте пагұза ку тотуа тункундукратъ. Пентру ачъб есте де неапъратъ тревуінцъ а се пофюорі ачъстъ унцире кам ала фіеш-каре а треіа зі, къчі алтмінтрұ піерзажду'ші пъкура қалғышімъ, ва ръмажнъ ачест міжалок фъръ іс-правъ. Ачъстъ мажжіре тревуе а са үрма 5 пән ала б съптьмжні тунтіс, фіїнд къ тімпуда тунпредынърі о-мізелор діне пажнъ ала сфершітуа ауди Ноемвріе. Не-вражнд чінєва а тунтревуінца ачест міжалок а тоңі помій сый, апои съ факъ черкаре тунчеле дін таң зіле ала ауди Октомвріе нұмай ку үнуда саў ку вре о кәдза дін помій сый. Афажна апои тунзіоа үрмътоаре къ се ліпсек мүіерүшіле фантерілор де тұнекі помұазі унс, атунчі есте време де а скүті ші пре чей лааді помі куа-чест міжалок деапърате. Ші сінгур нұмай ун аукръ-торіү поате тунтр'о зі апои ку пъкуръ май мұлт де 100 де помі, ті ісправа ачестій міжалок есте атж де тунчер-кать, тункат уні дін гръздінарі фъкенд ку ачест між-лок черкаре нұмай асұпра чірепшілор, ші пре чей да-ді помі альжанду'і неспойді, аұ күлес нұмай чіреще, ші німік дін чеде аалте.

Міжлок ұмпротіва фурнічілор.

Пе помій де портокале аї үнзі гръдінар се гръмъді-
серъ фурнічіле. Ел дегъ пе помі це лін ші ға үдъ, ті
ұнтр'ачел тімп респектандусе фурнічілә ну с'аў възгт
маі мұлат.

Пе коаста үнзі ʌѣл че ера ұнтребеніцат де пъшы-
не се афла атажеа фурнічі, ұнкет мұштароаеле лор
амерінда о стрікъчуне атот әокұла пъшунеі. Про-
прієтарұл ұнтребеніцасе маі мұлате міжлоаче ұмпротіва
лор, дар ұнсұ пурұръ ұндаешърт, ұнсфаршіт ғівені ұн
мінте үрмъторұл міжлок, прін каре ел ұнтр'о зі омо-
рж фурнічілә ғн маі мұлат де қат 200 де фурнікарі ші
пъшунѣ каре ʌ'атынчі фоарте вінс с'аў дрес, се мжнзі
ку totuz де еле. Ұнтр'о зі плоіоясъ фъкъ а се ретеза
к'о лопатъ де фер вәрфуріле фурнікарілор, піндаулे
вінішор д'о парте, жар пе ретезъгұра фурнікарілор,
предсъръ вар нестінс ші песте ел түрнъ апъ пе қат фъ-
чъ требеніца ка съ се стінгъ вәрұл, тот ʌ'одатъ стін-
гана вар ші ұнтр'ун вас, ғші қажд ачест вәр ера ұн
фіерберъ са, үдъ ку джнсул вәрфуріле челе че де лұласе
дін фурнікарі, ші дұппъ ачѣб авғаржанд ші қалде қжт ера
ку пітінцъ де ай ыншіл ақоло де үнде де лұнесе.

Міжлок ұмпротіва пурічілор де қарвъ.

Қат де ку анеюое есте ұнтр'унії әні ʌ'а циіб скуті
стратуріле де тот фелұл де варъ, дегұлай ші де наці ұм-

нротіва нъпъстгірѣ ачестор інсекте, къноскут есте орѣ
жъру гръдінарѣ ші іконом; ціесе шіаҷѣста къмъ
тоате міжлоачеле вѣте с'аѣ ұнгревуңдат ұмпретіва лор
шанъ акум цүдін аѣ фост. Деленсемнаре вреднікъ
есте ұрмътоарѣ въгаре десѣмъ. 〒н Франца въгъ дѣ
сѣмъ ұніконом, къ ұнтр'ун лок аўмәнкат къ тута
пзречій стратыл дѣ варзъ, ұнде маї ұнаінте време ну се
възусе нічі ұна дінтр'ачесте віетъї, десачѣ дорі съ
шіе дѣ ұнае әр фі веніт ачесті оаспеці фльмжнзіоші.
〒н ұрмарѣ ачѣста фъку ұн страт нуош шіл акопері
ұндаръ къ ұн зъврәнік (тіфон) фоарте супірѣ, чі ұн-
задар, къчі ұндаръ че се івіръ фрұнзішоарел ръ-
садаулык ші фарсаръ пуречій. Ачѣстъ черкаре доа-
ді къ ачесте фінде н'аѣ путьт вені дѣ афаръ. Дұпъ
ачѣста ікономул ауанд пъмжнтул чед хотържт пентрѹ
оалть ръсадніцъ нуош, 〒н фіербжнть ұнтр'о оаль
дѣ фіер, ші съмънанд ръсадау ұначест пъмжнт ұн-
кълзіт, ұнтинсь іаръші ұн тіфон фоарте супірѣ ше-
те джнсул, шіл ұдь нұмаі ку апъ, пре каре әл сінгур
маї ұнаінте о ферсесе, тогуші ръсъріна ръсадау фу
прадъ пуречілор. 〒н кредіндженасе прін ачѣста къ
ачесте тонгулеце ну потвені нічі дін пъмжнт, нічі дін
апъ ші нічі дін аэр, ұнчепу а'ші ҹюрчета съмжнда дѣ ръ-
сад къ окі май ацері, ші гъсі къ чѣ маї маре а еі пар-
те ар фі пытатъ ку ніцде пүнтүлеце албә ші плеошіт,
пре каре әл ку дрептате путь а лекреде къ сжнт оаоъ дѣ
пуречі дѣ іарбъ. Сіре а лестарьпі ұмнзі әл съмжнда
24 дѣ чѣсврі ұнтр'о таре мояре десаре, ші апої о съ-
мъчъ. Гажърұл ръсад әши вінішор ші сәдесвъл дѣ-

клюн, нічі къ се арътъ маімұлат вр'зң пурече де іарбъ. Алъогате ұнчекъері ұл ұнвъдаръ ақыноағе, къ пентрұ стіндерѣ оаълор ші асігүрапѣ ръсақуалай ұм-протіва пуречілор, ұндестуа есте нұмай трай чұсурі ұн-тіңе а дінѣ сымжнда де ръсад ұн моарѣ де саре.

Тұмпротіви пуречілор де іарбъ се комжнда ұнкъ ші ұрмътоареде міжлонче: фіерве пелін ұн апъ, ші ръ-чіндәсі ачѣстъ апъ пеліноась стропеғе күдінса стра-түріле гръдіней. Лахолде ұнтрәші се поате күбунъ іс-прөвъ ұнгребүндә оаместекътүръ әлкътхітъ дін шұлбере де тінъ (пород) де пе друмхрі, дін фанілінъ де со-бъ, ғенұшъ, ісон, ғенұшъ де гавак (тұтхы) ші а а .—О албіе пәлінъ кү шұлбере д'ыст соң де амест кътэръ, есте ұндыстуа пентрұ стърпірѣ пуречілор де іарбъ.

Пентрұ акоперем жнтүрі (ұнвълішүрі) десхжртіе.

Ұн Еңглігера, Скоціа ші Франда се служеск оаменій де маімұлді аміпентрұ акоперірѣ акоперем жнтүрілор ла шхре, (кошурі) граждхрі де оі, локхрі де сиженз-рат лукхріл, касе де фабріца, касе де гръдіні ша., кү ұн соң де жартіе нестръбұттъ де апъ. Ачесте акопе-рем жнтүрі сәнт фонрге ефтіне, ші сұфере сұйт сіне къпріорі маіштүрі ші зілхрі кү мұлат маісұпдірі; е-ле аж о фадъ әша де нәтедъ прікым аж леспезіле де ша-тэръ нұміте шісткес, нічі къ требүеск а се аплека маітаре де күм есте де гребузіндъ пентрұ скүрдегі апей. Орі

ші каре хжртіс таре ші гроасъ поате а се ұнграбында спре ачбета кү десенір, ұнсъ ұндеңнаты пентру ачбетте трббъ есте чѣ гроасъ тескүйтъ-хжртіс. Аша о хжртіс ал с'о ұнтиң коалъ жітє окоалъ ұнтр'о клокотітоаре аместекътуры дін $\frac{3}{4}$ см о а 4ъ ші $\frac{1}{4}$ ръ-шінъ, каре матерій се топеск ұмпремпъ, ші дұпъ ачб алої ұнтиңжнауле пе ұржіні ле альсъм касъ се скургъ ші съ се үсүче. ачбетте ұнтинаре требуеще дұпъ үс-каре қарыші а се пофторі. Ачбетте хжртіс се бате дұпъ кіпуга таблелор май със нымітте кү күіе кү вънуці (къпъ-шінъ рътунда) пе альтеңі де әнін ладі де б әнін, карій саны ұндеңеніді пе къпріорі ұн патру мүкій кү дұнда де 2 полікарі. Ачбі къпріорі аү съ стѣ 18 полі-карі ұн депъртаңі үнка де залға, ші тревукск а се ръзі-ма пе грінай ұн патру мүкій де жітє 6 полікарі, каре съ одіхнек пе фарфула пъреділор. Дұпъ че с'аўбъ-тут хжртіа, жат се поате май ұнграбъ требуеще а се үн-де ка де о әнін де гроасъ кү о аместекътуры ка кін де гроасъ, карбъ се адкътуеще дін $\frac{1}{3}$ см о альсъ ші дін $\frac{2}{3}$ де кърбумі де лемн ші тот атжта пұлвере де креть (тібі-шір); ачбетте спойтұръ ұнсъ съ се фактъ пань ә аме-стекътура ұнкъ фіервінте, ші ұндасть дұпъ ачб съ се пресаре песте дәнса нісіп, лут нысінос саў пұлвере де чокан деңа фарарі (пұлвере де фар), прін каре пә-шіре се асігүрөзъ акоперішуга (ұнвълішуга, атжт ұм-протива прімеждій де фок). Де ші н'ам воі ной а ко-мандада ачест соң де акоперемжнгүрі пентру касе де аль-кіт, тотуші се гъссеңе о мұлдіме де зідірі, да каре се прівеши май мұлат ефтінътатеа ші ұштарында зідірі,

пентру каре ұмпрежурърі апои шісжың ачесте ұнвълішурърі өз тотуа ғандемжнате.

Кіпұл ұмбұнътъдірәй табакұлғі ші тұтунұлғі.

Ұмпас үнвас құ фрунзе де тұтун де ржні ші тоарнъ песте джиселе лешіе таре, карғ дінтр'о алкұтъіре де поташъ, де пруңе шіде біре аўфіерт қа үн чѣс ші апои с'аў стрекурат. Әзп'о вртме де 4 съптьмжні үсканд ачест табак ۋا авѣ тәрәчәре сұн нұмаде. Варінас і църанұлұй боеріт. Алдій нұмай мұрбазъ фрунзеле қале мърұнте 24 де чѣсірі ұн мозре де саре, варсъ дұшъ ачеб апа, ші апои пәзрмъ дұшъ че ле аўттыат де стропеск құ отінктүръ де Скоарцъ де Раскаріла саҳ апъ де Сасафрас. Алт соғ де зѣмъ драгътоаре даў веделде де канастра (1) саў Варінас, канд ле фіербем пре ачесте ұн одет ші сірхп, ші стропім құ джиселе тұтунұл ұнвас. Алдій въпсеск табакұл галбеній, өз оқер Галбен, креть албъ (тівішір) ші үнт де мігдале.

Кіпұл де адреңе веरѣ, карғ с'аў тұр- вұрар саў ұнъкріт.

Спре ачест сәфжаршіт ұнтребіндъм мърұнты өрнүтті поташъ, тұрнажд ачбаста ұнтр'үн вас де лемн ші пе-

(1) Чед май бен соғ де тұтун че вінс дін Амеріка,

ачѣста требуєще іар скос афаръ съкуледуа чеа ку ской-
чі, бутѣ се ұмпле ку він, се ласъ състѣ ұнкъ 8 зіае,
ші дзпъ ачеѣ се преточеңе вінуга ұн вүтегі спре ұнтрे-
віндаре. Асг феа де він требуе ұнсъ қажт май құржид
съ се бѣ, фіінд къ ачеста ну поате пічі о датъ а се пъ-
стра атжата време прекум вінуга чеа ну саў акріт фъ-
ръ ка съ мүчевѣскъ.

Чеа май вун метод де а лімпезі вінуга тұрғырат.

Іа кремені овіңзіте шіле пісесаз ұн бүкъделе-
ка съ поате ку лесніре ұнтра прін врана (гұра) вүдій,
пуне фържмътұріле ұнтр'о тігае ші ае ұнфіерважитъ пе-
кървуні апрынші панъ се вор ұнроши де тот. Дүнь
аҷѣ словозі бүкъделеле ұна қажт ұна ұн бүтіа ку він.
Қажтыцімъ кременілор че аі съ торні ұн бүтіа ку вінуга
стрікат, стъ фіреңе ұнкүмпінъ ку қажтыцімъ ші қуза-
літатѣ вінугазі. Ачесте кремені вұста ұн бүтіе б съп-
тъмәні, ші дзп'ачѣсть време се ұнчѣркъ вінуга дақъ
с'аў лімпезіт. Аен ну са лімпезіт ұнкъ, ші фада ауї ну бат
ұн фада аурулай, атұнчі май пофтореші о датъ зіса пі-
шіріе ку кременіле, іар де е лімпеде ші қурат ұн прето-
чици. Пішірѣ ачѣста се поате ку вун споріж ұрма ла-
ор-ші-чес він болмъвітос, іар май ку сѣмъ ла вінхуі
нуоъ, іаре аў ұн сіне ұнкъ мұлате дрожай. Ку ачест
міжлок се фаде вінуга май вакна, май спіртос, май паль-
кут ші аръттарор ә'о фадъ май вене; ку ти кувжит за-

каждігъ прін ачѣста о бунѣтате, карѣ. я аратъ ка кум
ар фі ку вре о кждїва ай май вѣкій. Дхпъ претокуа ві-
нчахі скоджна кременія дін бутіе, леведі обложі ку
чіше мук грос ші каре се траце. Есте ачест міжлок
тог а'одать ші о.методъ пентръ лімпезірѣ ші дрецирѣ
вінхрілор.

Кіпчак а лімпезі вінчуріа

Афаръ де кіпчак май ұнаінте зіс, се май ұнтресгідбезъ
ші алтасе десебіте. Челс май ұнсамнате сжнт:

а. Альшуда де оз.

б. Ланте.

г. Піфтіе (салытхрі, котороаца) дін пічоаре де
бериече саў де оає.

д. Корнъ де чербх.

Дінтръ тоате ачесте, ұнтретатѣ се күвіне а ода
албушахі де оз. Ка съ лімпезім ку ачѣста вінчак, ва
фі де ажунс пентръ о кжтьдіме де 12 ведре де він, дакъ.
Ну ва фі таре тұрбұре, албушуда де ла 4 оаъ, яр де ва.
Фоарте тұрбұре албушак де ла 6 оаъ де гынъ. Пүнеп-
рѣ ұн ахтаре есте үрмътоарѣ: пүнек ұнтр'о оаъ хо-
тържта кжтъдіме де албушурі де ош ші 1 ока тот д'аче-
лаш він че ай съ'л а лімпезеци, бате ле ұмпраңы бінє паж-
нъ че се вор гүппіа ка съ поатъ шікұра. Тоарнъ апої
ачѣстгъ аистекътұрѣ ұнбұтия ку вінчак волнъаічос, дұ-
пь ачѣв багъ үнбат (бастон, тояғ) піврона вұдій ші
ұнважретие кжтъва време де жүр ұмпраңуа прін ви-

тіс, қа вінчал ші кү докторіа съ се аместеке ғіңе ғұмпраханъ, үмшле пе зормъ кү вінбутіа піжъ, ғи вранъ, батеңі донула біне, лас'о аша съ стѣ 8 пін ла 14 зілес; дұңғы ачаст сорок скоаге к'о трагъ пе вранъ қажта вінде проръ қа съ везі дакъ с'аў лімпезіт де пін, ші де есте лімнеде де ажынс, преточеңіл ғұнтр'аль ветіе дар ғұн-съ кү аша кіңка дін пърділө челе түрвүре німік съ ны ғұнтр' жынса, ғнкъ ші деспаре ачеб' тревзе шуртат-ть гріжъ қа съ рымже вутіа голль, ші донула съ фіе вьтят к'о аша ғңдепеніль қасъ ны ръсфле нічі қаж-е май пудін, ші пе зормъ дунъ б саў 8 зілес съ поате тра-де вінчал ғи вутелчі.

Оасемнѣ аукраре фаче ші әаптәле, торнаждусе ғұнтр'о қажтыцие де 12 ведре де він 1 ока де әаптәе бүн, өйткендусе вінчал ші кү әаптәле аместекат прінтр'үн, вастон, ші үрмажндусе челе әалте май ғнколо дунъ күм-ш'аў үрмат әа пішірб' кү албушул де ой.

Клеік десморун се ғұнтребүнпібъзъ аша: батеңі ғұнтаржъ қа съ се ғұммоіз, таे'л апоі к'үнкудіташ ғи вұкъід мұрунцеле, шіашазъ 2 лоді ($11\frac{1}{9}$ драмарі) дінтр' жынсул ғнгр'о қажгъцие де 12 ведре де він. Пі-не әдікъ Клеік ғұнтр'о вутелкъ (калондірж) десмърімъ, үнені ока, үмшле-о кү десача він че ай қа съ'л аїмнезій, асгуп'о кү үн доп, шіопуне апоі съ стѣ ла үн лок к'ял-дун үннъ қажнда Клеіка десморун нүсес ва фітопіт де тот, каре а аүй топіре мұлат се ажуторъ ирін оадасть қаъ-тире а калондіржаз. Стрекоаръ акум әчб' аместекъту-ръ прінтр'о пжаліе (толчарж) деспълъріе саў де хж-тіе сагаръ, қа съ деспарді пърділө топітіе де кътре че-

де підоаса. Партія чв. топітъ а каскакі де морун тоарн'о ұн бутіа ку він, бате вінчл ұн бутіе вінє прін міжлочір. ұнай вастон, ұмпде бутіа ку він, бате'ї доңду, ші лас'о, апої съзакъ ұн паче 10-12 пажъ, да 15 зіл, қанд аре а үрма лімпезір. вінчлакі. Траң'а акым іа-рыші ұнтр'алты бутіе щі ласъ'а се маі одіхнѣскъ ұн-қы 10-12 зіл, ші дұпъ ачей, ұлтранші ұн бутелачі.

Пічоарелде оае се ұнтребұнд һазъ аша: спа-
ль ле маі ұнтаржі курат, пісезъ ле ұн бүкъцел, ші ле
фіербे ұнтр'о, оадь акоперітъ ла үн фок кам лін. Зб-
ма острікоаръ, прінтр'ұн петек де пажъзъ, карб дұпъ че-
с'аў рьчіт се фаже о піфтіе ұнкіегать. Дінтр'ачѣста
тонеше 16 лоді (88 $\frac{2}{3}$ драмур) ұнтр'о. қажыциме де 12
ведре де він, ші ачѣстъ аместектігуръ топітъ о тоарнъ а-
пої ұн чөлълағт він дін бутіе, бате'л ка съ се аместече ві-
нен, ші аша маі дішарте шыщінд дұпъ күм с'аў ұнсемнат
маі сус,

Корнхаде чөрб саў ші фіаде шұа се ръзғаще,
се шуне ұнтр'о оадь 16 лоді (88 $\frac{2}{3}$ драмур) де різігуръ,
се тоарнъ песте еле 2 оқаде апъ куратъ, ші се фербес а-
пої ұнчішор віче акоперітъ фінд, ижъ канд ръмжне
нумай 1 ока де зѣмъ. Ръмьшица ачѣста о стрікорі,
ші о супцізі ку 1 ока де він; іар ұнтр'о старе фріг-
роасъ маі адаоці 12 ведре де він ұн бутіе. Чеса лаалты
пижіре есте ұнтокма д'о потрізвъ дұпъ күм амарътат
ұнчеле де ұнайт.

Вінтріле лімпезітіе ку піфтіа дін пічоарел
де оае стаңд ұн бутелачі мұалы време се тұрғаръ лесме,
пальмъдеск ұн соң де бржнъ ші се ұнакреск; дар ұнсы

Нестребуєше а не теме де ачбста не лажнгъ ұнтребуіңдар ә албушуалы де ой, кү каре іарыші се поате ұндеңпірта дін вінү орі ші че, фъръ ка съ ласе ғұдърьт мъкар чб май мікъ ръмъшідь. Ачест міжлок се поате ұнтребуіңда құм ла вінүріле челе албә аща ші да челе роші.

**А ұмбұнътъді вінұл дінтр'ұн ап ръў
са ә крескұт ұн лок едаб.**

Ачест міжлок, атжг де пұдін құноскут, шіде ачеса нічі прѣ адес ұнтребуіңдат, се копрінае ұнтр'ачбста ка съ лаші вінұл а се концентра прін пүтерб үерудай. Ачбста се фаче кү кіпзі үрмътор: ла ун фріг де 7-8 градаҳрі (Réaumur) пуне вұтіа кү він афарь съ стеза, карб ұнсъ съ нұғіе пәінъ де тогшіа къріа вранъ нұмай кү о кърьмідь съ фіе акоперітъ. Дақъ аү ұнгедат калла апатра парте дін він, атұнчі пріточеще ръмъшіца, ші пофтореңе ачбсты опиратіс (пжшіре) п.к.нъ атұнчі, пакъ қана ә: п: дінтр'о қатъдіме де 12 ведре де він ва ръмжанб нұмай а патра парте адікъ З ведре. Прін пүтерб үерудай се деснарт пърцилә апоас дін він, челе спіртоасе ұнсъ ші матеріа захарудай се концентрбзъ. Кү ачест кіп се ғандоеіеще пүтерб вінұлай ші а фаче де трей орі май предзіт, де құм ера, май ғнайнте; ұнкъ се май пот дреде кү ачест міжлок ші ачеле вінүрі каре нұсхіфъръ транспортарб, ка съ се поате фъръ прімеждіе къра һ یар ире үн він тәнър. А фаче үеруда де тоз таре.

Міжлак деса скоате дін він міросуда
бутіє.

Іа о Іуткє маре, таіс-о ұнкручіті, ашака съ н'о кур
мі десетог чісъ се діе пърділе ұнпременъ, леаг'о віне ку-
о аудішоярь ш'о словозі ұн бутіе съ спанзуре кжтвя
време, дар ұнесъ ка авіа с'атінгъ фада вінчалуї; ші іақъ
'ді ал ажынс дінгірб. Десесте бутіа маре, аткнчі дүпъ
сокотіндъ спанзурі маі мұлте гуткі ұнтр'жіса. Ұнкъ
ші кү ъст міжлак се маі поате стіңде міросуда чел үржі
дін вінчір: дакъ деса опажіне десекаръ тьінд коажа
кам гроасъ веі пръжіо ле кърбуні десфок пе ұн грытар,
дүп'ачеса дінпременъ ку 1 лот ($5\frac{5}{9}$ әрамхір) дес фрұн-
зе дедафін ші к'о буқъщікъ дедемін сабінә кжт
дедетуа дес аунгъ; ле веі лега ұнтр'ұн петек курат дес
панзъ, ші ағыттара веі спанзурало ұн бутіа кү він, сау
ші маі ұнтр'алт кіп: дакъ ұн време дес 14 сау 21 дес зіле
лужнда ұн тоате діміндеіле кжте о пажіне калдъ, дүпъ
кум ва фі бутіа маі мікъ сау маі маре, ші адікъ ұндан
дүпъ че с'аү скос пажінб дін күштор, ші тьінд'о ұн доъ о
пуне пе врана бүті; дүп'аче б пріточеші вінчал ұнтр'алтъ
бутіе куратъ, ші спанзурі ұнтр'жіса чева дін лукрхіріле
маісус поменде, ші аша се ұнбунтъціре вінчал каръша.

Кіпчал дес а пухъ дін ѣ вара кжтева
съ пітъмажні карнѣ проаспітъ.

Пресаръ карнѣ күпудвере дес кърбуні, ші оашазъ
ұнтр'ұн вас дес піатръ кү кълпак вінс потрівіт, леғ'о

әлой ачел вас ұнтр'о бъшікъ (ціпаль, ыңғаша де бүртъ) шіл ашазъ ұн півнідъ. Дар май-наінде де че веі аш-за қарнѣ ұн вас, ағымъл бінішор күфум де кърбуні қа съ ұндеппіртезі дінгр'жсуга аеруа чед ръз; ші ұн дау ачелдіа съ ұнтр'е ғазы чед ақрічес әк кърбуне Ші кү дрожайі де бере сай де він дақа се вада қарнѣ, поате а се пъстра өіне май мұлате съптъмай, фъръ қа съ капете вр'ун мірос ұрагт.

Міждаок сіғұр ңенірү аскұті үнтуа т міротіза әрінчезе аї.

Фемеіле поастре негішінд ачеві че поате фі спре стрікаре, обічнүеск ұн деобіре аш-за үнтуа дауаче да аша локурі, үнде дін ұнсъші фірѣса негрішіт требус съ өс стріче, аша да: п: ішім къ пын үнтуа да аша локурі үнде се тъс-ще ашіжалеръ ші захар, ші токма німік поате фі үнтуалы май мұлат спре стрікаре де жет ачбаста да захарулай веңінътате, дін каре прічинъ күмұлат май ұн-грабъ се әрінчезе аї, де жет қана есте ұндаеппіртат де әжнисуд; обічнүеск ұнкъ амай ынде үнтуа ші прін бүкътърй, үнде айрапіеръ ченүшіе ұлесте де асеменъ спре стрікаре, дәрепт ачеві требхім а не фері кү ұнгрижіре де ұмие ачесте ұнтақмаплърі; дар кү тоате ачусте се поате пъстра үнтуа дауаче мұлат әреме фъръ се спре стрікаре, дақа вом ұнтр'еңінда спре ачбаста ұрмъторуда між-

ЛОК , адікъ : аужна ұншервет саұл ат петек де піжнзъ
ұнтынъ а біне ұн одет, ші ұнвълашіе ұнтуа ұнтр'жнсұа,
дакъ шерветта саұл петекұа ұдат кү одет ва фі біне ле-
гат, се поате пъстра ұнтуа нестрікат о време ұндеалын-
гать.

К И П У А

Нұнумай да ісғоні шоаречій де қажмі
шік жартіде ле, чішіде а'їстіңде
кутотуа .

Де обще істе күносқутъ пагуба чеса че о прічинеск
ачесте ж гүній нұнумай съмънътарілор чі ші ұнсұш
родукрілор; се афль ұнмұлте кърді мұлате міжлоаче
прескрісе, дар ұнтребүндарб лор н'аң пүттүт адұчес
ісирава фъгъдаітъ. Еў ұнсъ прін ұнсъ-ші а мѣ че-
каре ам афлат ұрмъторуа міжлок а фі неамъцітор, де
аңб ұл ші алътар ачі. Афаръ де ұммоерб съмжндеі
ұн аешіе, есте ачест міжлок ұн ачбсты прівінцъ ұнкъ ші
мәй бун, пентру къ нұнумай съмънътара чі ші родукріле
челе коанте саскүтеск ұмпротіва лор, ші әдоғ фінда
къ нұнумай ұмпротіва шоаречілор де қажмі, чі ші ұм-
протіва жартіделор каре прічинеск ажата де мәре пә-
ніувъ, кү чед мәй мәре фолос се поате ұнтребүндә : Іа
бұмбак саұл ші алт соиү де ажнъ молкудъ саұл ші пачі-
ш: деін , ұнтынъ (орі каре дін ачесте) бұкьці қаже

Бүкілді ғн үзенің дә піатръ ұна ә'алта дә жүр ғмінрежи-
рул қажмұлай, ачест міжлок есте атжат дә адеверіт кікт
ғн скірт тімп тоді шоарәчій дәкәмп үші тоате қартиде-
дә сақ къ фұг сақ къ крапъ,

**Гътірѣ съпұнұлай спорнік щіа сұра-
тателор съпұнұлай.**

Фінд къ съпұнуріле че се нұмеск спорнічс сжнт вес-
тіте пентрұ ефтінътатѣ лор, къчі ла спъларе ну се ке-
ттеск аша таре ка чеале лалте обічнүйтє съпұнурі, пен-
трұ ачеса с'аў обічнүйт оаменій ассеслужі ку джиселє ла
спълтүрі мари. Пе ажнгъ ааледе се сокотеск ғнтре
сле ші ачелє съпұнурі, акърора прегътіре үрмѣзъ а-
ша, къ іспръвіндусе ферберѣ съпұнұлай і сеадаогъ
пұлавере мързанть дәлут, прін қаре добжандеце омаре
ғнвѣртошаре. Дін прічина ачбаста фінд къ поменітка-
лут ғнкъ дін фірѣса есте ғндеемжнат пентрұ а кърьці
шажнзетуріле, фіреще үрмѣзъ къ прінтр'жнса се крүзъ
съцунда. ғн кіпуд үрмътор қашігъм үн съпұн спор-
нік, а кърұя прегътіре үрмѣзъ фъръ а се фірбес ші
қаре ғн мұлате ғнтжимпальрі се ғнтрееңіндѣзъ ку вун спор-
ла спъларе; аместекъ о лешіе вунъ ші таре ку а 30-а
сақ а 40-а парте дә үзеній фоарты грос ші гръсурій, ші
дә містекъ ғмпресунъ пажнъ қанд прекурмжнда містек-
карѣ, ну се вор ведѣ маі мұлат пърді грасе пе дѣсупра
лешіе. Ачбастъ матеріе дә съпұн қурғытор че прінтр'а-
чест кіп о добжандім ші қаре поете ғнкъ вре о қалыба

іреме а се фіербе, воінд а о ұнтревніңца се супдіе кү а-
нъ дұпъ пальчере. Ұнлокула ұлесінде ғръсірій путем
ұнтревніңда ші ачѣ ғръсіме че се адунъ ұнбұкътъріе,
дакъ топіндусе ұнтр'о тігае де арамъ се ва аместека кү
о лешие таре ші дұпъ ачѣ ғ местекжандусе ұнчѣс ұнтрег
да ұн фок потрівіт, іар дұпъ агарѣ вълтърій деда фок
местекжандусе ұнтың ұнкъ о жұмътате дѣ чѣс, маі наін-
те де а се тұрна аместекътұра съпунұлай ұн форме. Дар
ұнсъ поате чінева аші ганаі, къ деши есте ачест соң
дѣ съпун фоарте тревнічос, маі але с ұнтрұ спъларѣ
пәнзеттерілор дѣін, ұнтрұ ачѣ тотуші ұн се поате зі-
че къарфі күдеосебіре десъважріт.

Ка С урогат, адікъ ұнлокула съпунұлай обічнзіт,
се ұнтревніңдѣзь кү бүн спор шікастанде съльбатічес,
маі кү сѣмъ ұнтрұ күръшірѣ пәнзеттерілор дѣ інсау
дѣ кәміпъ ба ұнкъ ші ұнтрұ аякрурі дебумбак, шіа
нұмә прін ачѣ, къ күръдіндусе дескоарда чѣдін афа-
ръ, се ръзгеск прін ръзгітоаре, сау дѣ фаче тревні-
ци де о кжтъціме маі мәре атунчі дұпъ күръціре де
ұскым маі ұнташ шіапоі де мъчинъи ұнмоаръ; пас-
те фыіна кастанелор се тоарнъ апъ де плоае сау дәрж
ші о альсъм състег ашә ұнтревнъ 10-12 чѣсірі. Ұн-
тр'ачест кіп кашіргым о апъ алъ спұмоасъ, пре карѣ
о стрекоръи де не фыіна де кастане че с'аҳ ашқат да
фұнда, о ұнкъазім бінішор шідұп'ачѣ қа обічнзітеле
съпунеле о ұнтревніңдѣм ласыларе. Ұнтрұ а съпун-
ні 1 ока апъ де ржж сау де плоае ұн фаче тревніңдѣ маі
нұлт дѣ кжт фыіна а 2 кастане. Прін ачѣсть апъ кжіргі
пәнзеттерілө ұннірос налькут ші о фадъ алласгръ а-

въ. Фирене къ лукрабъ ачестій апе ну еаша репеде
ка а съпунулаї, тн каре тнажмпларе апої, кжнд ну се
иот сковате тоате петел дін пажзетурі, триве съ алери-
гъм ле ажаторінда съпунулаї осіпнгіт; дартотуші не
прічиняще ачест скрогат тнкъ окрүдэр.

Ну нумай сінгур дін кастане, чіші дін картофі се
поате фаче үнасеменѣ Скрогат ал съпунулаї, дар тнсъ
ну дін чей роший чі дін чей албі картофі, пре карій ұнток-
ма каші кастане күрьдіндуї де кожі шіспъажндуї,
тіръзгім прін ръзігоаре; ръзітуріле ле стрекоръм
прінтр'ұң шетек де пажнзъ, ші песте сторсътұръ тұрнъм
апъ проаспъть, ші апої лъсым аместекъра съ стеа вре-
о кжтъва време. Пе фұндул ачестія се ашазъ үн сою
де дрожай, каре се фаче скробъль пентрұ пажзетурі,
яр апа че с'аледе лъсупра тнкіпхеце ачел скрогат ал
съпунулаї шіесте фоарте бүн пентрұ спъларе майкү
съмъ амътесърійлор, а матерійлор въпсіте. ш, а, фъръ
аавѣ тревунды де алт съпун саўлешіе. Немайадуше
тнкъ шіачел осебіт фолос кум къ прін ачъста ванъть
матерійле оаре-каре фадъ де лустру, ші къ въпсбоа
лор нк пъгіменде нічі о стрікаре. Сінгур нумай ачест
фолос ле апъ о тнажетатъ деосебітъ пелжугъ съпун.
Кэтъцімѣ ле картофі поате нумай прін о за бе тнтрә-
бундаре прін мъсера оқылаї а се хотърж.

С ф р ы ш і т.

Реєстр дієческій копрінде ұначъ-
сть къртікъ.

Прекуважтаре	- - - -	Фада 1.
Люмжнърі. А прегъті дінтр'о алкътхіре, ұн ка- ре ну інтръ нічі сеъ, нічі алте пърді ұнс- роасе.	- - - - -	3.
Кіпук стажрірій петелор дін фадъ	- -	4.
Мещешүгъл ді а фаче ку міжлоате нөвътъ- мътоаре ші ефтіне чел мәй бүн він діе шам- паніе, карале съ фіе ұнтокмаі д'о погрі- въ ку чел адевърат.	- - - -	5.
Кіпук ку каре аре а се скоате петелор дін ұн- соаре, діе ұлакрі ші ді смоваль дін стофе.	-	7.
Ұн міжлок фоңтре әшор діе а се асігұра ұм- пратіва пріміжій ді фок	- - -	8.
Съ се фактъ прѣ вүне лікеноре дін ракіял чел прост ді вүкате.	- - - -	ідем
Повъцукіре күм требует съ се фактъ одет ді масъ ді естерган.	- - - -	9.
Ка съ се фактъ вінзя ноў, векіж ұн скүртъ време.	- - - - -	12.
Чернѣль пентрұ ұнсемнәрѣ рүфелор, каре ну се шердіе нічі одатъ, қыар нічі прін спъльгъръ.	- - - - -	13.
Повъцукіре ұмпротіва гажлачілор, грезулук- шілор ші а соболілор дін грыдінъ.	-	ідем.
Міжлок а скоате дін вүкателе чел прѣ съ- рате, сарѣ діе пріосос.	- - -	14.
Міжлок, ка съ поать гынілес, ұн фіеш-ка- ре време а анылай, а оа.	- - -	ідем

Фаџа

Міжлок ка съ се пъстрене въкателе фнгръ- унде мхатъ време, тайнте пажъ а нх ти- чане а се стріка. - - - - -	15.
Съ се пъстрене помий фнфлоріді де брума прімъврій. - - - - -	ідем.
Міжлок прѣ сігур а апъра помий фнпро- тіеа омізілор. - - - - -	16.
Міжлоаче фнпротіва фукрнічілор. - - пурічілор де карбъ.	19.
Пентру акоперемжнтури (фнвълішнрі) де хжртіе. - - - - -	ідем.
Кіпъл фнвънътъцірі тавакулай ші туту- нълай. - - - - -	21.
Кіпъл д'а дреце веरѣ амаръ саъ трубу- ре орі саъ фнакріт. - - - - -	23.
Скров пентру а ліпі пордевланнрі, стікалъ- рій ші алте лукрхрі спарте. - -	ідем.
А дреце вінурі акре. - - - - -	24.
Чел маї вун метод де а лімпезі вінуда тур- бураг. - - - - -	25.
Кіпъл де а лімпезі вінуріле - - - - -	26.
А фнвънътъці вінуда дінтр'зн ап ръч саъ крескют фнлок слаб. - - - - -	27.
Міжлок д'а скоате дін він міросула де бутіс	30
Кіпъл д'а путѣ дінѣ вара кжтс-ва съпть- мжні карнѣ проаспть. - - - - -	31.
Міжлок сігур пентру а скуті үнтула фн- протіва ржнчезелі - - - - -	ідем.
Кіпъл ну ну маї д'а ісгені шоаречій де кжмп ші кжртіце, чі ші д'аі стімде ку totka.	32.
Гтірѣ съпуннлай спорнік ші а скрога- тедор съпуннлай. - - - - -	33.
	34.

Сфхршітуа реєструлай.